

MALTA

**QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA**

**ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO**

Seduta tal-15 ta' Novembru, 2002

Citazzjoni Numru. 864/1996/1

**Joseph u Lydia konju[i] Pirotta
versus
Id-Direttur g]all-Akkommodazzjoni So`jali**

F`din il-kawla l-atturi qeg]din jitolbu l-]las ta' danni min]abba]sarat li [raw fil-proprjeta` tag]hom waqt li din kienet f`idejn il-konvenut ta]t ordni ta' rekwi]izzjoni.

l`-`itazzjoni tg]id illi l-atturi huma s-sidien tal-fond numru 9, Triq l-Isptar l-Antik, il-Belt Valletta. Dan il-fond kien rekwi]izzjonat fil-15 ta' Frar 1957, fil-31 ta' Mejju 1988 u fit-2 t'Awissu 1988 bl-ordni ta' rekwi]izzjoni numru 16436. Matul dan il-]mien li l-fond kien kien ta]t il-kontroll assolut tal-konvenut saritlu]afna]sara, u min]abba f`din il-]sara l-atturi tilfu somom kbar ta' flus f`kirjiet. Billi g]alxejn kemm-il darba sej]u lill-konvenut biex jag]mel tajjeb g]al dawn id-danni, l-atturi fet]u din il-kawla u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenut wa]du g]andu jwie]eb g]ad-danni min]abba]sarat fil-fond numru 9, Triq l-Isptar l-Antik, il-Belt Valletta fi]l-]mien meta l-fond kien rekwi]izzjonat, u g]at-telf ta' kirjiet min]abba fl-istat tal-fond;

2. tillikwida dawn id-danni; u
3. tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni hekk likwidati flimkien ma' l-ispejje\.

Il-konvenut ressaq dawn l-e`` ezzjonijiet:

1. it-talbiet ta' l-atturi g]andhom ji[u mi`]uda billi l-fond ilu li [ie de-rekwilizzjonat mis-6 ta' Jannar 1993, u ffit jiem wara l-atturi kienu mitluba li jie]du ``wieviet i]da naqsu milli je]duhom; u

2. l-atturi kienu g]arfu b]ala kerrej lil min kien jokkupa l-fond fi\-\mien meta allegatament saru l-]sarat, u g]alhekk ir-responsabbiltà taqa' fuq l-ex-kerrej.

Il-fatti li wasslu g]al dan il-ka\ [raw hekk:

Fil-15 ta' Frar 1957 kien in]are[ordni ta' rekwilizzjoni numru 16436 fuq il-fond numru 9, Triq l-Isptar l-Antik, il-Belt Valletta, li huwa mag]mul minn sitt ikmamar li kienu jinkrew separatament.

L-ordni n]are[f'idejn Dr Albert Hyzler¹ u dan kien wie[eb fit-28 ta' Frar 1957 u g]arraf lid-Dipartiment tad-Djar (kif kien dak il-\mien) illi hu ma kienx is-sid tal-fond². Id-dipartiment g]alhekk qies il-fond b]allikieku ma kienx rekwilizz-jonat.

Minkejja dan, fl-20 ta' Jannar 1976 l-attur Joseph Pirota, sid tal-fond, kien kiteb lid-dipartiment g]ax kien sar jaf illi ``wieviet g]al wa]da mill-kmamar tal-fond kienet f'idejn id-dipartiment³, u fit-3 ta' {unju 1976 id-dipartiment kera dik il-kamra — il-kamra numru]amsa (5) fil-fond numru disg]a (9) — lil `ertu Emmanuel Falzon⁴.

Fit-18 ta' Mejju 1988 id-dipartiment ing]ata ``wieviet tal-fond numru disg]a (9) kollu ming]and `erti Tony u Rita Agius⁵ li kienu g]arrfu lid-dipartiment li l-fond kien mikri lilhom u wrew ri`evuti li juru illi kellhom il-kera m]allas sad-19 ta' Mejju 1988⁶. Kien l-attur li kien kera l-fond lil Agius⁷.

¹ Fol. 73.

² Fol. 74.

³ Fol. 76.

⁴ Ara fol. 29.

⁵ Fol. 80.

⁶ Fol. 79.

⁷ Ara x-xiehda ta' l-attur Joseph Pirota fis-seduta tal-15 ta' Lulju 1998, fol. 42.

Fil-31 ta' Mejju 1988, meta g]alhekk [à kellu `wieviet f'idejh, id-dipartiment re[a']are[l-istess ordni ta' rekwi\izzjoni numru 16436, din id-darba f'idejn is-sid, l-attur Joseph Pirota⁸.

Fis-6 ta' {unju 1988 il-P.L. Mario Mifsud Bonnici f'isem is-sid kiteb lid-dipartiment biex ig]arrfu illi l-fond kellu]sarat fis-soqfa u li g]alhekk ma kinitx tkun]a[a g]aqlija li l-fond jinkera, u talab permess biex ikun jista' jbig] il-fond⁹. Minkejja din it-talba tas-sid, id-dipartiment fis-7 ta' Lulju 1988 kera l-kmamar numru wiejed sa numru]amsa (1-5) tal-fond numru disg]a (9) lil `ertu Joseph Falzon. Fis-26 ta' Lulju 1988 saret kitba privata bejn Falzon u l-attur¹⁰, Falzon]allas kera g]al tliet xhur mill-4 ta' Lulju 1988, u ng]ata ri`evuta¹¹.

Joseph Falzon irritorna `wieviet tal-]amest ikmamar lid-dipartiment fit-13 ta' Frar 1991, u fl-20 ta' Jannar 1993 in]are[ordni ta' de-rekwi\izzjoni. L-attur intalab mid-dipartiment biex imur jie]u `wieviet, i\da ma marx.

Qabel ma sar il-kiri, fid-9 ta' {unju 1988 kien sar *condition report* dwar il-fond, u dan juri illi dak i\mien il-fond ma kienx fi stat tajjeb¹².

Dwar dawn il-]sarat, l-attur xehed illi dawn kien g]amilhom il-kerrej Agius qabel ma dan ta `wieviet lid-dipartiment; fil-fatt l-attur jallega illi Agius g]amel il-]sara apposta biex id-dipartiment jag]tih post ie]or billi l-fond ta' l-attur, min]abba dawk il-]sarat, ma baqax abitabbi¹³. Kien hemm ukoll]sarat f'kamra fuq il-bejt, li i\da ma kinitx wa]da mill-ambjenti rekwi\izzjonati¹⁴.

Ix-xiehda ta' l-attur stess turi illi l-konvenut ma g]andux iwie[eb g]all-]sarat li saru sakemm il-fond kien f'idejn Tony u Rita Agius; l-attur stess xehed li dawn Agius g]amlu]afna]sara qabel ma l-fond [ie materjalment f'idejn il-

⁸ Fol. 81.

⁹ Fol. 86.

¹⁰ Ma hemmx kopja ta' din il-kitba fil-pro`ess.

¹¹ Fol. 85.

¹² Foll. 62 et seqq.

¹³ Ara x-xiehda ta' l-attur Joseph Pirota fis-seduta tal-15 ta' Lulju 1998, foll. 41 et seq.

¹⁴ Ara x-xiehda ta' l-attur Joseph Pirota fis-seduta tal-15 ta' Lulju 1998, foll. 46.

konvenut. Lanqas ma g]andu l-konvenut iwie[eb g]al dak li g]amlu Agius ladarba kien l-attur stess illi kera l-fond lil Agius.

Rajna illi l-konvenut, fis-7 ta' Lulju 1988, alloka l-fond, li [à kien bil-]sara, lil Joseph Falzon. L-attur seta', kieku ried, jitlob illi ma jkunx im[ie]g]el jag]raf il-kiri¹⁵, ìda minflok g]a\el minjeddu illi jag]raf lill-kerrej bla ma kien mitlub jag]mel hekk mill-konvenut.

Ladarba l-kiri lil Falzon kien sar mill-attur minjeddu, u mhux g]ax im[ie]g]el mill-konvenut skond il-pro`edura ta]t l-art. 8(1) ta' l-Att dwar id-Djar, il-konvenut ma g]andux iwie[eb g]all-]sara li setg]et komplet saret waqt illi l-fond kien mikri lil Falzon.

G]alhekk, fil-fehma tal-qorti, il-konvenut ma g]andux iwie[eb g]all-]sara li saret fil-fond, la dik li saret minn Agius qabel l-1988 u lanqas dik li saret wara.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\la billi ti`]ad it-talbiet ta' l-atturi u tikkundannahom i]allsu l-ispejje\ [udizzjarji.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

¹⁵ Att dwar id-Djar [Kap. 125], art. 8.